

елементи, изъ оние книги, по които онъ се е училъ и про-свѣщавалъ¹⁾. При всичко това, обаче, забѣлжително е, че въ езика, съ който е писана по-големата частъ отъ *Огледалото* на Кирилла Тетовца, чуждитѣ елементи, сирѣчь сърбизмитѣ, сж, така да кажемъ, *garî pants*, самъ-тамъ се мѣркатъ и изплувватъ. Въ основата си онъ е чистъ народенъ български езикъ. За жалость обаче, Будинскитѣ словослагателѣ и корректори на тая книга, по незнаянѣ, много злѣ сж изхабили езика ѝ: отъ една дума сж правили двѣ, сливали сж двѣ рѣчи въ една и т. н. Така на при-мѣръ, они сж напечатали: *тога и бы цару, алъ кащо цару аще*, — *Оу моть*, на мѣсто: „тогай бы царуалъ, ка що ца-руаше Оумоть“ (=умътъ). Въ Солунската книга на Иеромонаха Кирила, ако сждимъ по другитѣ Хаджи Теодосиеви издания, такъви изхабявания на народний ни езикъ не ще да има. Освѣнъ това, ние имаме основания да мислимъ, че тая книга не ще да е писана съ сърбска графика, защото, Иеромонахъ Кирилъ я е писалъ на стари години, когато е вече ималъ врѣме и възможность да се опознае и съ други словѣнски книги, особно русски. Илия Миниатъ той е челъ, види се, не въ гърцкий оригиналъ, а въ руский прѣводъ²⁾.

1) Тия общепознати нѣща не е взелъ во внимание достопочтений г. Новаковичъ, като казва, че Кирилъ Тетовецъ не ще да е билъ българинъ, защото въ неговото *Огледало* се срѣща сърбска биква Ъ, заедно съ още нѣколко сърбизми, и защото въ това *Огледало*, покрай други светци, се споменували и сърбскитѣ светителѣ Симеонъ и Савва. Като че ли сърбскитѣ светителѣ не се споменуватъ по българскитѣ церкви, особно въ оние български епархии, които до 1765 година се намѣрваха подъ сърбското патриаршество и които самитѣ сърбски патриарси сж наричали български земи! Друго едно доказателство, съ което г. Новаковичъ иска да искара Кирила Тетовца сърбинъ, е това, че въ Будинското *Огледало*, на стр. 149 ее срѣща такъва белѣжка: „курбанъ ѣе речитъ *нашиски жертва*“. Г-нъ Новаковичъ, види се, не знае, че думата *нашиски* (*нашински*, *нашенски*) твърдѣ често се срѣща въ българский езикъ. Колкото за рѣчъта *жертва*, то тя не се намѣрва въ Караджичевий словарь, нито пакъ е възможна въ такъва форма въ сърбский езикъ. А въ българский народенъ езикъ тя не само е възможна, но се и срѣща. Гледъ въ Миладиновий сборникъ, стр. 400:

„Сега ке си одам во широко поле,

Да ке ти донесамъ еденъ руди овентъ,

Да ке ѣ го даамъ на църната чума“. —

Майко, мила майко чума *жертва* нейкитъ.

Че думата *жертва* (и въ такъва форма е приета въ книжовний български езикъ, за това е излишно да споменуваме. Сравни въ словаръта на *Дювернуа* подъ думитѣ: *жртва*, *жртвувамъ*.

2) Илия Маниатъ, родомъ отъ островъ Корфу, е билъ славенъ гърцки пропо-вѣдникъ и писателъ въ миналий вѣкъ. Неговото най-главно списание, отъ което трѣбва и да се е ползвалъ нашия Иеромонахъ Кирилъ, е било прѣведено, още во врѣмето на Императрица Екатерина II, на руский езикъ: „Камень претыканія и соб-лазна“.